

NOVI LIST

IZ AFRIKE NAPOVEDUJEJO VELIKO ABESINSKO OFENZIVO

Zidarska stavka

Sedanja velika zidarska stavka, ki gre že v sedmi teden ter je v glavnem mestu ustavila vsako gradbeno delovanje, zanima — kakor smo že naglasili v našem listu — v veliki meri našo nasebino, saj — v veliki meri — v glavnem mestu republike svojih 2.000 slovenskih delavcev od zidarstva in drugega dela, ki je v gradbeno stroko v zvezi. Povedali smo tudi, da je stavka popolnoma upravičena, ker so mnogi brezvestni podjetniki že preko vsake mere izrabljali konjunkturo, ki jo je bila zanje ustvarila s kritično združena brezposelnost, pa so delavcem plačevali takšne mezde, da jim je bilo nemogoče preživljati se. Takšne razmere so bile nevedrjene in je bilo delavstvo prisiljeno poslušati se stavke kot edinega sredstva za zaščito svoje najbolj osnovne pravice: pravice do življenja. Posiljeni delodajalci to odkrito priznavajo ter so stavko celo pozdravili z zadovoljenjem. Saj so posamezni podjetniki, ki so v škodo delavstva niti proračune za razna dela, sprajali tudi takšne delodajalce v nevarni položaj. Socialno pravičen podjetnik, ki mu vest ne dopušča, da bi delavca izžemal, je napram takšni konkurenci brez moči, saj predstavlja plače zanj zahtevno postavko v proračunu: 25 do 30 od sto. Stavka je bila torej ne samo upravičena, marveč naravnost potrebna in neizbežna. Jasno pa je, da zahteva tudi od delavstva velikih žrtev, na katere ni moglo biti pripravljeno, ker je bil zaslužek v zadnjih letih radi brezposelnosti nereden in pičel. Mnogo je danes družin, tudi v naši nasebini, ki radi stavke občutijo pomanjkanje najpotrebnejšega.

Vendar pa se brez žrtve ne da ničesar doseči in še prav posebno ne na polju delavskih pravic. Bolje pa je prenašati težko žrtev nekaj časa, kot pa se prepustiti, nego vkljub trdemu delu živeti v stalnem pomanjkanju leta in leta. Ker spada gradbena delavnost med najvažnejše v Buenos Airesu in ker plače v eni stroki vplivajo tudi na plače v drugih strokah, ni treba posebej razlagati, da je od izida zidarske stavke odvisen položaj delavstva, zaposlenega v mnogih drugih panogah. Tega se buenosairesko delavstvo zaveda in v tem je tudi največje jamstvo, da mora stavka izpasti ugodno za zidarje. Končna zmaga ne more izostati. Če bo delavstvo tudi nadalje složno vztrajalo, kakor do sedaj. Delodajalci bodo primorani priznati zidarsko strokovno organizacijo, ki bo imela nadzorovati vestno izvrševanje delovnih pogojev. Brez tega bi bilo vsako izboljšanje plače le začasno in bi bile dosežane težke žrtve brezuspešne. Tega pa tudi delavske organizacije ostalih strok ne morejo in ne smejo dopustiti, saj bi bil to, kakor smo že naglasili, tudi zanje hud udarec.

Pretekli teden so iz raznih strani napovedovali, da bo sedanja francoska vlada, kateri načeljuje Laval, najbrž zletela, ker da so mnogi člani parlamenta nezadovoljni z njegovo finančno politiko. Laval se je predstavil zbornici, ter je govoril delo svoje vlade. Razprava je bila živahna, vendar pa se ni končala nepovoljno za Laval: dobil je zaupnico, za katero je glasovalo 342 poslancev proti 247.

Ras Kassa se pripravlja, da s 100.000 možmi napade Italijane na severu - Kako je s petrolejem - Novi francoski in angleški predlogi za mir

Iz mnogokrat nasprotujočih si vesti, ki zastirajo jasen pogled na dogodke v Afriki, je vendar le mogoče razbrati, da se položaj na bojiščih pozicijsko ni mnogo spremenil tekom zadnjega tedna. Poročila o italijanskem porazu na južni fronti, kjer je Grazianijeva vojska izgubila sadove dvomesečne kampanje, se potrjujejo, glede Makalleja pa izgleda, da je tam še ostala mala posadka askarijev,

ci sedaj z 800.000 modernimi puškami, s 100 milijoni pasov nabojev za puške in strojnice, z več ko 200 topov in nekaj tisočev najnovejših težkih in lahkih strojnic. Položaj se je torej za Italijane zelo izpremenil tekom zadnjih dveh mesecev, in sicer v njihovo škodo. Zgornja statistika potrjuje v teh stolpcih že izraženo mnenje, da je De Bonovo cincarenje bilo zgrešeno, ker

je v zadnjem času opaziti nekakšno odlašanje. Londonska vlada je nekatere vojne ladje poslala na "izlet" iz Sredozemskega morja ter je ta njen korak bajje v zvezi z novimi predlogi za sklenitev miru, ki so jih izdelali angleški in francoski izvedenci. Angleži so s tem hoteli ustvariti v Rimu ugodno razpoloženje za pogajanja.

Največje zanimanje vlada sedaj za vprašanje, kaj bo Zveza narodov sklenila glede petroleja. Izvedenci soglašajo v prepričanju, da bi se morala Italija ukloniti, če ji "odrežejo" dobave petroleja. Ali se bo to zgodilo? Angleška vlada je morala poslušati v četrtek hude očitke v parlamentu. Oglasili so se govorniki, ki so dejali: Vplivali ste, da se začnejo izvajati sankcije proti Italiji ter razlagali, da postopate tako z namenom, da se čim prej vzpostavi mir. Prav dobro veste, da se bo Italija najprej vdale, če ji zmanjka petroleja. Počemu torej odlašate?

Slika z bojev v bližini Makalleja: sprednje vrste italijanske vojske v pričakanju abesinskega protinapada

italijanskih temnopoltnih koloni alnih vojakov. Napovedani veliki spopad med italijansko in abesinsko vojsko ne more biti več daleč. Cesar, ki se je bil po par dneh vrnil s fronte v glavno mesto, se je spet odpravil na bojišče ter predseduje v Dessiéju posvetovanjem abesinskega generalnega štaba. Ras Kassa, abesinski vojskovodja, je zbral v okolici Makalleja in drugih bližnjih krajev okrog 100.000 mož, ki so vsi najmodernejše oboroženi, ter se sedaj pripravlja na ofenzivo.

Abesincem omogočilo, da se oborožijo. Ofenziva se bo pričela na severni fronti ob reki Takazze. Doslej odredene sankcije se izvajajo s strani vseh držav, ki so nanje pristale, glede petroleja pa izgleda, da se bje za kulisami velika bitka med diplomati in mogočnimi petrolejskimi družbami. Znani odbor osemnajstotice, ki se je imel sestati 5. t. m. ter sklepati o tem, ali naj se prepove izvajanje petroleja v Italijo, je moral na francoski pritisk odgoditi sejo do 12. t. m. Tudi s strani Anglije

ne. Belgijski kralj je, kakor znano, brat italijanske princeznice Marije Josipine, ki ima postati kraljica, ko njen mož, prestolonaslednik Humbert, zasede rimski prestol. No, v četrtek, 12. t. m., se sestane odbor osemnajstotice in te daj bomo videli, kako bo s petrolejem. Seveda: Če se seja spet ne odgodi — — —

Ali ima morda angleška krona v tej zadevi kaj vpliva? Neka vest namreč zatrjuje, da je belgijski kralj Leopold III., ko se je pred nedavnim mudil v Londonu, posredoval v tem oziru ter obrazložil naslednje: Če bo morala Italija radi sankcij odnehati od svoje kampanje v Vzhodni Afriki, Mussolinijev režim gotovo propade, z njim pa se zruši tudi italijanski prestol. Leopold je bajje posredoval na prigovarjanje italijanske kro

ne. Belgijski kralj je, kakor znano, brat italijanske princeznice Marije Josipine, ki ima postati kraljica, ko njen mož, prestolonaslednik Humbert, zasede rimski prestol. No, v četrtek, 12. t. m., se sestane odbor osemnajstotice in te daj bomo videli, kako bo s petrolejem. Seveda: Če se seja spet ne odgodi — — —

ROOSEVELT JE ZADOVOLJEN Z USPEHI
Predsednik Roosevelt je imel te dni v Atlanti govor, v katerem je povedal, da je z uspehi gospodarske politike, ki se je začela izvajati pod njegovim vodstvom v Združenih državah, povsem zadovoljen. Vlada je sicer res žrtvovala velike vsote za to, da je omilila brezposelnost, vendar pa ji je uspelo preskrbeti delo trem milij. in pol ljudem. Predsednik je zagotovil, da se je gospodarski položaj že znatno izboljšal ter da se že kažejo znaki bližajoče se prosperitete.

DRZEN NAPAD
Na vratih mestne hiše v Madridu je skupina 8 tolovajev izvršila drzen roparski napad, ki ne zaostaja prav nič za čini severnoameriških gangsterjev. V hipu, ko so nekateri uradniki izstopili iz vozila, v katerem so bili pripeljali nekoliko vreč z 3.000.000 peset, so roparji navalili nanje, oboroženi z revolverji. Zadrževali so od uradnikov, naj jim izročijo vreče; ker sta se dva upirala, so streljali nanju ter ju težko ranili. Vsega denarja tolovajji niso mogli odnesti, pač pa so ugrabili poldrug milijon peset ter nato brž pobegnili.

Politična amnestija v Jugoslaviji

Jugoslovanska vlada je objavila povodom praznika ujedinjenja ukaz o amnestiji za politične zločine in prestopke. Kakor zagotavlja neko poročilo francoskega obveščevalnega urada "Havas", je bila s to amnestijo 15.000 osebam kaznen popolnoma ali deloma odpuščena. Amnestije niso deležni oni obsojenci, ki so pobegnili v tujino ter se se niso predstavili jugoslovanskim sodiščem. V političnih krogih pa zagotavljajo, da ima vlada, spoznavno z regentskim svetom, namen razširiti pozneje amnestijo tudi na takšne politične obsojence in sicer s posebnim ukazom, vendar pa da hoče prej proučiti položaj vsa kega posameznega izmed njih. Z amnestijo je bil storjen velik korak naprej na poti do popolnega notranjega pomirjenja ter je vlada g. Stojadinovića s tem izpolnila obljube, ki jih je bila dala že pred meseci.

Ker je Italija ojačila svoje posadke v Libiji, je egiptovska vlada poslala na mejo vojaštvo, ki sedaj opravlja razna utrjevalna dela

Pismo iz Prvačine

Prvačina, novembra 1935.
Zalostno vest sporočamo: dan po Vseh svetih je preminul blagi prvaški župnik g. Josip Primožič. Bolehal je že delj časa in mu je večkrat po maši iznenada prišlo slabo, da je bil kakor v omedlevici, pa se mu je pozneje zdravstveno stanje izboljšalo. Osem dni pred smrtjo se je mudil v Gorici, pa ga je spet popadlo, da je nesrečno padel ter si zlomil roko. To pa ga ni oviralo, da bi ne redno opravljal svojih molitev. Tri dni po onem nesrečnem padcu je hotel na vsak način iti maševat. Cerkovniku je naročil, naj gre iskat vino ter mu dejal, da pojde že sam v cerkev. Ko se je cerkovnik vrnil, ga je našel na tla ku v vrtu: župnik je ležal ves v krvi in je bil nezavesten. Poklicali so brž zdravnika, ki je ugotovil, da je g. Primožič padel po stopnicah, si ob kamnu prebil črepinjo ter pretresel možgane. Zdravnik je dejal, da je rana zelo nevarna ter da je treba župnika takoj prepeljati v Go. To se je tudi zgodilo potom Zelenega križa. Pa ni bilo več pomoči. Ničesar ni mogel vžiti, več dni ni odprl oči niti spregovoril kakšno besedo. Smrt ga je resila trpljenja. Njegove zemeljske ostanke so prepeljali v Prvačino in pogreb je bil res veličasten. Takšnega pogreba naša vas še ni videla. Od blizu in daleč so prišli ljudje, da izkažejo pokojniku poslednjo čest. To je tudi zgovoren dokaz, kako priljubljen je bil župnik Primožič med našimi ljudmi. Še več dni po njegovi smrti se zalostno oglašajo zvonovi na Gradšču in iz bližnjih krajev. Smrt ga je resila tudi preganjanja. Pokojni župnik, ki je bil prvi sin naroda, je duševno močno trpel, odkar vlada v naših krajih črno nasilje. Bolelo ga je tudi, ko je videl revščino, ki tare naše ljudi, na drugi pa brezvestno izžemanje, kateremu so izposlavljeni. Tako morajo na primer otroci vsako leto prinesiti v šolo za balilo po pet lir; vsaših se fašistične učiteljice zadovoljijo tudi z jajci in drugimi stvarmi. Če pa otrok ne odraja tega davka, mu koncem leta ne dajo spričevala in mora ponavljati razred. Pokojni župnik spričo takšnih stvari ni mogel več molčati, še posebno, ko je videl, da je pri nas mizerija vedno večja. Nekega dne je v cerkvi omenil v pridigi, da ni pravično, če morajo stari dajati otrokom denar za takšne reči, ko sami niti za sol nimajo. To je zadostovalo. Učiteljice so izvedele ter brž nesle na uho oblastem, ki so župnikove upravičene besede smatrale za hujskanje proti balilli in fašizmu. Vprav tisti dan, ko je umrl, so g. Primožiča prišli iskat karabinerji in miličniki, da ga odvedejo v zapor. V župnišču so karabinerjem rekli, naj župnika vzamejo z mrtvaškega odra, če ga hočejo odpeljati s seboj, kakor so imeli ukaz. Bogve kakšna fizična in duševna trpljenja bi bil moral prenesti in bogve kam bi ga oblastniki gnali, če ga smrt ni resila iz njihovih rok. Vsi, ki so ga poznali, žalujejo za blagim župnikom. Naj v miru počiva!

VELIKA SVATBA

V Dolini pri Trstu so imeli te dni nenavadno "ohcet": pri Razmovih so se štirje bratje poročili iste ga dne. Svatbe se je udeležila vsa vas, pa so mladi pari dobili tudi veliko daril.

MOST SE JE ZRUSIL

V bližini Karlovca se je zrušil most, ki so ga tam gradili, pa je nesreča zahtevala tudi človeške žrtve: sedem delavcev so pokopale ruševine.

ARGENTINSKE VESTI

Na volitve se pripravljajo

Kakor je že znano, se bodo v marcu vršile po vsej državi volitve za delno obnovitev zvezne poslanske zbornice. Ker bodo tudi radikalni sli na volišča, česar pri prejšnjih parlamentarnih volitvah niso storili, obstaja za sedanjí vladni blok — takozvano "concordancio" — nevarnost, da zgubi v zbornici večino, s katero sedaj razpolaga.

Izid volitev v Córdoba, kjer proti konservativni vladi ni bilo nobenih posebnih pritožb, pa so vkljub temu zmagali radikalni, je povzročil "concordanciji" resne skrbi. Razni voditelji vladnega bloka so začeli klicati k slogi, ki se je bila v zadnjih časih precej omajala radi raznih sporov. Tako so na primer pri senatnih volitvah v glavnem mestu nastopili s samostojno listo antipersonalistični radikalni, ki spadajo — vsaj za ime — k bloku. Jasno je, da pri volitvah v marec "concordancia" ne bo imela tako lahkega posla, kakor ga je imela, dokler so radikalni izvajali abstinenco, njeni izgledi morejo pa postati naravnost nepovoljni, če se spori med strankami, ki jo tvorijo, ne ublažijo čim prej.

Voditelji vladnega bloka so sklenili sklicati v Buenos Aires zastopnike "concordancije" iz vse dežele na velik shod, kjer naj bi se spet navdušili za slogo ter obenem izdelali načrt za volilno kampanjo.

Italijanska propaganda

V zvezi z Mussolinijevo abesinsko pustolovščino se je v Buenos Airesu ustanovil "Argentinski odbor za Italijo", ki si prizadeva predvsem vzbuditi pri Argentincih simpatije za afriško kampanjo. Sedaj je ta odbor napovedal "Italijanski teden", ki bo od 14. do 21. t. m. Pospešil bo v tem času svoje propagandno delo s predavanji v radiu in dvoranah s sklicevanjem shodov itd., v soboto, 21. decembra, pa namerava prirediti manifestacijski obhod po mestu.

Nenavaden vlom

Da vderejo buenosaireski vlomilci v zasebno stanovanje, odnesejo dragocenosti, obleko, včasih pa tudi pohištvo — to ni nič izrednega. Vlom, o katerem poročamo, je pa že tako nenavaden, da se izplača napisati o njem par vrstic: vlomilci so pred nekaj dnevi vdrli v... 25. komisarijo, nasilno odprli železno blagajno ter odnesli nekaj tisoč pesov! Oblasti so uvedle preiskavo, pa o storilcih doslej ni še nobenega sledu. Predrznost vlomilcev presega že vse meje, če ni niti policija več varna pred njimi.

Vse kar leze ino gre

se pripravlja, da krene jutri, v nedeljo popoldne, v ul. Acevedo 1353, gledat naše najmanjše igralčke, ki se bodo postavili v igro "V kraljestvu palčkov". Nič čudnega ni, če je za to igro takšno zanimanje, kakršnega še ni bilo zlepa za nobeno drugo, saj sodeluje pri njej cela vojska, v kateri je okrog petdeset solarčkov in solarček. Ali ne zadostuje že to samo dejstvo, da privabi v lepo in akustično Armensko dvorano kar največje število naših izseljencev? Kdo ne pojde gledat naše igralčke, tudi če spada med takšne, ki jih doslej nobena druga prireditelj ni zanimala?

Vse je že pripravljeno: pestre oblečke in dolge brade za palčke; čudodelni kraljev plašč; pisana obleka za norčka, ki bo takšne uganjal, da se mu bo vse smejalo; veličastni prestol; halje za lepo skupino vil; luna, ki bo plavala po nebu; zvezde, ki bodo na njem zasijale; reflektorji, iz katerih se bo izlivala v čarobno jamo bajna luč; orjaška kobilica, velika goba in še mnogo, mnogo drugih stvari.

Naj še pomemo, da vlada tudi med Argentinci izredno zanimanje za prireditev, kajti tako velika otroška igra je tudi zanje novost. Nekateri najbolj razširjeni listi so o upri zornitvi že obvestili občinstvo; med njimi tudi "Prensa".

Ni treba razlagati, da je bilo treba mnoga truda in potrpežljivosti pa tudi — kar se otrok tiče — izredne marljivosti za uprizoritev "Kraljestva palčkov". Tudi je "Tabor" doprinesel obšutne denarne žrtve, da je omogočil prireditev.

Prireditelj prične ob 4. popoldne. Dasi je izredna, je vstopnina običajna. Starše pa še posebej opozarjamo, da imajo otroci, ki pridejo v njihovem spremstvu, prost vstop.

Igra se seveda uprizori ob vsakem vremenu in morebitni dež nikakor ne sme prestrašiti cenj. občinstva, kateremu kličemo: Na svidenje jutri!

Palčki in vile.

Argentinijska in sankcije

Argentinijska je že začela izvajati sankcije v kolikor se tičejo izvažanja gotovih predmetov v Italijo, glede prepovedi uvažanja italijanskih proizvodov v Argentinijsko pa vlada smatra za potrebno zahtevati ti od parlamenta posebno pooblastilo. Te dni je bil zadnji zakonski osnutek predložen kongresu.

Upor v jetnišnici

V kaznilnici, ki se nahaja blizu sodišča v La Plati, so se v soboto spuntali nekateri kaznjenci. Navalili so na paznike tako, da je vodstvo kaznilnice moralo poklicati na pomoč ognjegasce, ki so upornike začeli oblivati z vodo. Ker je pa bil v soboto izredno vroč dan in voda topla, se puntarji vode niso ustrašili. Posredovati je moral oddelek za pline, ki je upornikom izvalil solze iz oči; sele tedaj so se potlačili.

Proslava ujedinenja

Vkljub izredno soparnemu dnevu, ki je neugodno vplival na razpoloženje vsakega človeka, se je v soboto zvečer zbralo na proslavi ujedinenja res lepo število naših izseljencev. Poleg šefa našega tukajšnjega poslanstva ter osebja, so se proslave udeležili tudi zastopniki nekaterih prijateljskih držav.

Po lepem govoru staroste Sokolskega društva Buenos Aires I, ki je v jasnih potezah obrazložil, kako je prišlo do ujedinenja in kakšen pomen ima njegovo praznovanje za vse Jugoslovane, se je začel izvajati spored, ki sicer ni bil dolg, pač pa zanimiv in lep.

Sokoli so nastopili z različnimi vajami, ki so žele mnogo odobravanja. Močno so ugajale tudi vaje na bradljah. Nastopila sta zbora Gospodarskega in podpornega društva Slovencev iz Ville Devoto ter "Tabora" ter ubrano zapela, posebej, "Zrinjsko Frankopanko" in pa "Slovan na dan!", nato pa — skupno — mogočno Hajdrihovo "Jadransko morje". Tako močnega našega moškega pevkega zbora menda še nismo imeli prilike videti v Buenos Airesu. Pesem je občinstvo sprejelo z burnim odobravanjem in jo je moral zbor ponoviti.

Po sporedu se je razvila animirana prosta zabava, ki je trajala do jutra. Sviral je "Taborov" orkester.

Pozor rojaki!

Gospodarsko in podporno društvo Slovencev iz Ville Devoto bo imelo v soboto, 21. decembra t. l., svojo prvo prireditev z bogatim sporedom, ki bo še pravočasno objavljen. Vršila se bo v dvorani "XX de Septiembre" ulica Alsina 2832. Za obilno udeležbo se vljudno priporočamo.

Delovanje Izseljenske zaštite

Tekom oktobra t. l. je posetilo urad Izseljenske zaštite 86 oseb; 43 brezposelnih, ki so iskali zaposlitve, 16 za razne prošnje, priporočila itd., 3 za zdravniško pomoč, 19 za razne informacije, 5 pa je bilo delodajalcev.

Od delodajalcev je Zaščita prejela ponudbe za zaposlitev 115 oseb: 12 težakov, 1 mizarja, 1 mehanika, 2 kuharja, 6 natakarkarjev, 6 zakonskih parov brez otrok in 81 služkinj, kuharic in sobaric.

Zaposlila pa je 17 oseb: 12 težakov, 1 mizarja, 1 mehanika, 1 kuharico in dva natakarkarja.

Tekom meseca je Zaščita razdelila 45 brezplačnih kosil, 16 večerij, 16

prenočišč ter za * 31,35 raznih malih podpor, za vožnje, zdravila itd. Prejela je 13, odposlala pa 270 dopisov in okrožnic.

Čakarer! Ne pozabite obrniti se pravočasno na naše udruženje, ko boste rabili delavce za bodočo žetev! Pomagajte našim izseljencem, saj sami veste, da so dobri, marljivi in mirni delavci!

Odbor "Izseljenske zaštite".

Strašen zločin

V Claypoleju, v buenosaireski pokrajini, so od avgusta meseca dalje pogrešali 11 letno Yolando Aguirre, ki je služila pri zakonski dvojici Mauriciju in Hortensiji Baylin. Dekletce je bilo doma iz San Juana. Pred nekaj tedni je Baylinova pisala staršem, da je dekletce strašno pokvarjeno ter da nobena beseda in grožnja ne pomaga.

Yolandin oče, močno potr, se je odločil za potovanje v Buenos Aires, da hčerko, ki jo je bil zaupal Baylinovi, ko se je mudila v San Juanu na letovišču, privede spet domov. Ko se je pa zglasil pri Baylinovih, sta mu zakonca povedala, da je dekletce pobegnilo iz hiše ter da jo bo najbrž našel v kakšni slabi družbi v La Plati.

Oče je tedaj krenil na policijo in pokazal pismo. Oblasti so takoj zaslišale zakonca, ki sta pa tako spretno odgovarjala na vprašanja, da ni sta sprva zbudila nikakega suma. Ker sta pa povedala, da imata v službi se drugo dekletce, 8 letno Esther Sarapuga, je policija tudi to zaslišala. Esther je po dolgem izpraševanju povedala, da je videla Yolando ležati krvavo na dvorišču, a da ji je bil Baylin zagrozil, da jo ubije, če bi komu to pravila.

To je bil seveda zadosten razlog za aretacijo obeh navedenih zakoncev. Sprva sta trdovratno tajila vsako krivdo ter vztrajala pri svojih prejšnjih izjavah, končno pa je Mauricio Baylin izpovedal sledeče:

Yolanda je bila neubogljiva ter se je večkrat moral jeziti nanjo. V avgustu sta se on in žena redno počutila slabo po vsakem obedu in kmalu je Baylin začel sumiti, da ju hoče Yolanda zastrupiti. Ker ni našel nekega strupa, ki ga je imel že dolgo doma ter ga uporabljal proti mišim, se je njegov sum le še povečal. Dne 21. avgusta je dekletce prijel ter zahteval, naj mu pove, kam je spravila strup. Ker je Yolanda držno odgovarjala, jo je hotel natepsti; zgrabil pa jo tako, da mu je ostalo polovico obleke v roki. Deklica, napol naga, se je vrgla na tla. Kričal je nanjo, naj se dvigne, a ker tega ni hotela storiti, je zgrabil posodo, v kateri je bila mrzla voda, ter je Yolando oblijl.

Črez nekaj ur je opazil, da je dekletce napol zmrznilo. Spravil jo je radi tega v posteljo ter jo začel drgniti po vsem telesu, a zaman. Dekletce je umrlo. Zbal se je posledice ter se radi tega odločil za grozno dejanje. Truplo dekletca je skrnil pod zakonsko posteljo, ponoči pa ga je zavlekel v delavnico (Baylin je mehanik), ga tam razsekal na drobne kose, jih spravil v podstresje ter jih v naslednjih treh nočeh upepelil. Pepel je zdobil v prah, ki ga je nato trosil po nekem bližnjem polju.

Tako je izpovedal Baylin ter dejal, da je njegova žena vedela za ta njegova dejanja, vendar pa da ni bila prisotna, ko so se zgodila. Baylinova, ki je bila zaposlena kot učiteljica francosčine na neki šoli v Buenos Airesu, še vedno trdovratno trdi, da ničesar ne ve.

Preiskovalni sodnik sumi, da Baylin ni povedal vse po pravici, marveč da je dekletce umoril s tem, da jo je z nekim spičastim predmetom udaril po glavi.

NAROČITE SE NA "Novi list"

Izseljensko društvo „TABOR“

uprizori

V NEDELJO, 8. DECEMBRA 1935, OB 4. URI POP. V VELIKI ARMENSKI DVORANI UL. ACEVEDO ST. 1353, BS. AIRES

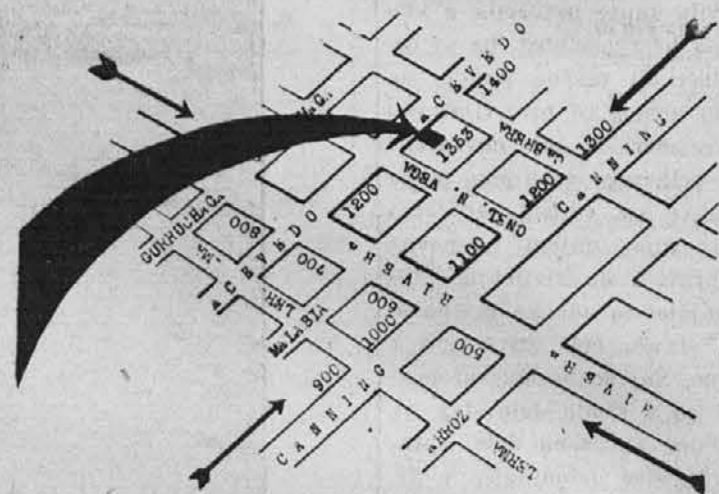
„V KRALJESTVU PALČKOV“

Je to prekrasna pravljica igra v treh dejanjih, s prelepi godbo, petjem, plesni in velikimi oderskimi efekti, kakršne naši izseljenci še niso imeli prilike videti v Buenos Airesu. Nastopijo v njej: kralj palčkov, kraljevi svetovalci, dvoranski norček, stražniki, 50 palčkov, godne vile itd. Če štejemo igralce, orkester in druge, ki imajo pri igri opravka, vidimo, da

SODELUJE PREKO 80 OSEB!!

Kje je dvorana?

Naslednja prometna sredstva Vas pripeljejo v neposredno bližino: TRAMVAJI: 87, 89, 94, 95, 96 in 97; OMNIBUSI: 2, 15, 27, 36, 64 in 68; COLECTIVI: 23, 41 in 56.

Po igri se bo vršila prosta zabava s plesom za odrasle

VSTOPNINA: Moški: \$ 1.50; Ženske: \$ 1.—; člani: prostovoljni prispevki.

ZA KRATEK ČAS

Ženski pogum

V družbi so bili sami zakonski možje. Kajpada so se pritoževali nad svojimi ženami.

"In vendar," je menil eden izmed njih, "Ženske znajo biti bolj pogumne kakor mi možki."

"Res?"

"Menda!! Ali bi se mar mi možki upali iti v trgovino in tam vse klobuke pomerjati — ne da bi imeli le centa v žepu?"

Nepotrebna naglica

Na peron prisopeta vsa obložena s prtljago pripravajoča se zakonca in ravno se vidita, kako jima na ovinku izgine poslednji vagon njunega vlaka.

"Vidiš," meni žena očitaje, "da me nisi tako priganjal in podil, nama ne bi bilo treba zdaj tako dolgo čakati na prihodni vlak."

Vzdih

Pri dveh zakoncih po večerji.

Žena bere neko učeno knjigo.

"Slišiš, Pavle," reče čez nekaj časa, "tule berem, da se vsi deli telesa v sedmih letih popolnoma obnove. Po tem takem tudi jaz nisem več ona žena, ki si jo vzel pred sedmimi leti!"

Mož globoko zavzdihne: "To sem že pred sedmimi leti in pol opazil."

Razpelo na granatah

Pod tem naslovom piše "Istra": "Gazzetta del Popolo" iz Turina je prinesla dne 20. oktobra t. l. zanimivo sliko. Na izstrelku, precej velikega obsega, je bilo pritrjeno malo razpelo. List je pod sliko prinesel sledečo pripombo: "Projektirano na katerem je pritrjeno razpelo, ali ži kot podstavek oltarju za maso pod milim nebom v Afriki". Če pojde tako naprej — komentira "Istra" — bodo kmalu začeli izdelovati različne vence iz patron in granat.

KROJAČNICA

"Triestina"

izvrši obleke vsake vrste iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

Nudi Vam tudi velike olajšave v plačevanju

Franc Melinc

BAUNES 187

(vogal Paz Soldan)

Bs. Aires

U. T. 59 Paternal 1262

Z mirnim srcem se lahko zatečete v

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584. — U. T. 41-4985

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v naši kliniki specializirano zdravniko in najmodernejšo zdravniško napravo. — Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIC

Naša klinika je edina Slovanska klinika, ki sprejema bolnike v popolno oskrbo.

in sicer po jako zmernih cenah.

Izvršujemo tudi operacije

Poseben oddelek za vse ženske bolezni

in kozmetiko. Sprejemamo od 14.-20. ure

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. A. Alem 150 — BUENOS AIRES — 25 de Mayo 149—59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES	CHILE	BRASIL	PARAGUAY
Mercado de Abasto	SANTIAGO	Rio Santos	C. pres. Franco
Corrientes 3223	VALPARAISO	SAO PAULO	ASUNCION

HRANILNICA:

Komu boste zaupali svoje prihranke?

Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obrestil

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali de nar svojim domačim?

Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočnejše, najhitreje in najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?

Banco Germánico je predstavnica vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vozovnice bodisi pozivnice po najugodnejših pogojih.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošljajo pošto, če nima te stalnega bivališča?

Banco Germánico raspolaga s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8½ do 7 zvečer; ob sobotah do 12½.

SIGURNOST! BRZINA! USLUŽNOST! POVERLJENJE

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIČ"

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELJANOVSKY

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE IN ZA DRUŽINE. PROVRSTNA POSTEREŽBA IN ZMERNE CENE.

SLOVENCENI DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

ZENSKES SE POTEGUJEJO ZA VOLILNO PRAVICO

Po vsej državi je oživilo spet gibanje žena za priznanje volilne pravice tudi njim. Po novi ustavi je baje v načelu vprašanje že rešeno ženskem v prid, volilni zakon pa tega še ne pozna. Ker nova vlada napoveduje, da bo izpremenila volilni zakon, so začele ženske organizacije po vsej državi gibanje in agitiranje za priznanje ženske volilne pravice.

Tudi v Ljubljani so ženska društva organizirala posebno manifestacijo, kjer bodo razložile, da morejo dobiti ženske volilno pravico. Jugoslavija je ena izmed redkih dežel, ki tega še ne poznajo, a prav sedanja doba gospodarske krize ta rešene žene najbolj, ker morajo kot matere in žene grenko občutiti pomanjkanje. Prav tako bi rade žene dobile enakopravnost povsod, v solah, poklicih itd. Zato zahtevajo, da se jim prizna volilna pravica in da lahko aktivno sodelujejo v državnem življenju.

LETALSKA NESREČA

Dne 17. oktobra se je v Zagrebu smrtno ponesrečil letalski oficir, kapetan Franjo Jereb, po rodu iz Konjice. Listi ne poročajo, ob kaki priliki in kako se je ponesrečil, mor da je pri vajah letalskega napada na Zagreb strmoglavil iz višin. Trudilo so prepeljali v Konjice.

STAVKA KLOBUČARJEV

V skofjeloški tovarni klobukov, ki nosi srbsko ime "Sešir", je izbruhnila pred dnevi stavka. Delavci so slabo plačani, a kupčija gre dobro. Ker je podjetje tudi samo napovedalo pred meseci, da bo mezde ob ugodnejši konjunkturi zvišalo, so prejšnji teden zahtevali delavci na svojem zborovanju, naj sprejmejo podjetje njihovo zahtevo in jim zviša plačo za 25 par na uro. Podjetje pa jim je ponudilo le 10 par povišanja na uro. Delavstvo je zato stopilo v štrajk in zastražilo tovarno, tako da ne more nihče vanjo.

V BELI KRAJINI SO IMELI SLABO LETINO

Podatki, ki jih je zbralo črnomaljsko sresko načelstvo, potrjujejo poročila o letošnji zelo slabi letini v vseh krajih Bele Krajine.

Zito je bilo požeto pravočasno. Pridelek je zaradi dolgotrajne suše in ne baš ugodnih vremenskih razmer le srednji. Fižol je suša popolnoma uničila. V rasti je zelo zaostal tudi krompir, prav tako pa je prizadeta tudi koruza, ki je prebivalstvu poleg krompirja najvažnejši pridelek za prehrano. Domači in uvoženi krompir je mestoma pogljal nove poganjke in klice ter nastavljal gomoljčke, kar je posledica pomanjkanja

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALISČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravnici za svatbe — Prenosišča \$ 0.70
Za obilen obisk se priporoča cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC
Osorio 5085

PATERNAL

KROJAČ

VESTI S PRIMORSKEGA

Razne aretacije

V prvi polovici oktobra je bil aretiran Franc Tomšič, doma iz Sembij. Pred tremi leti je dobil policijsko nadzorstvo, ker so pri njem našli slovenski list. Zakaj je bil sedaj aretiran, ni znano.

V Bači, blizu Knežaka, so karabinerji, v spremstvu miličnikov, aretirali Alojzija Novaka. Ko je videl, da grede k njemu, se je Novak zaklenil v hlev, ker je upal, da ga tja ne pojdejo iskat. Pa mu ni nič pomagalo. Karabinerji so s sekuro razbili vrata, vdrli v hlev, planili nad Novaka ter ga izvlekli na dvorišče kakor kakšnega razbojnika. Vklenili so ga v verige ter ga odvedli. Nič ni znano, zakaj je bil aretiran, in tudi ne, kje se sedaj nahaja.

Radi bega čez mejo

Ker so pobegnili brez potnega lista v Jugoslavijo, so bili od reskega sodišča obsojeni: Anton Vivoda, star 50 let, na 100 dni zapora in 3.000 lir globe; Liberat Majcan, star 50 let, na 100 dni zapora in 3.000 lir globe; Liberat Majcan, star 21 let, in Anton Klarič, star 35 let, sta pa dobila po 3 meseca zapora in 2.000 lir globe vsak. Vsi trije so doma iz Buzeta.

Koncem oktobra se je vrsil v Gorici proces proti 8 ženskam in enemu moškemu s Cerkljanskega. Obdolžili so jih, da so brez potnega lista oziroma brez obmejne izkaznice prekorčili mejo. Obsojeni so bili na obične kazni po 90 do 100 dni ter na globe od 2.050 do 2.390 lir.

Obsojenci so: Franciška Kenda, stara 43 let, doma iz Novakov pri Cerknem; Marija Raspet, Ana Pernelj, Katerina Klemenc, Marija Golob, Lucija Svetič, Lajzka Jurman, Katarina Benc ter Tomaž Pernelj, vsi iz Cerknega.

Zaradi bega čez mejo je bil obsojen tudi Franc Črnologar, iz Cerknega. Dobil je 4 mesece in 15 dni zapora ter 3.050 lir globe.

Še o aretaciji Čopija

O aretaciji Andreja Čopija, o kateri smo poročali pred par tedni, objavlja zadnja številka "Istre" sledeče:

nja vlage. Ponekod se je sicer po dežju še malo popravilo, a je v veliki večini vendar le docela zamr. Skođe je spričo naših siromašnih razmer precej, prav tako pa je odstotek uničenih rastlin ter sadežev tudi pri koruzi velik. Letos se ni obnesla niti ajda, ki jo je 12. in 13. septembra v nižjih legah slana močno poškodovala. Ostali sadeži so se septembra deloma popravili. Suša je močno prizadela tudi travnike in detelišča, pašniki pa, ki so bili julija docela goli in ožgani, so se septembra mestoma popravili. — K sreči se nikjer niso čez običajno mero pojavili škodljivci ali boleznini.

Zaradi suše je trpela tudi belokranjska živinoreja, ker je bilo zlasti občutno pomanjkanje dobre pašne. Zato se seve pojavlja težko vprašanje, kako prehraniti živino čez zimo.

Sadje je obrodilo v Beli Krajini rehov je na 5 olo, hrušk na 10 až zelo slabo. Pridelek sliv cenijo na 10 olo normalne letine, pridelek o-15 olo, jabolk pa na 25 olo normalne letine. Sadno drevje je tudi sicer utrpelo veliko škodo, ker je bilo po suši izredno močno prizadeto.

Kakor vidimo, ni bila Beli Krajini niti letos usoda bolj naklonjena, nego prejšnja leta, ko so prav tako gospodarile slane, suša ter splošno pomanjkanje ljudske in živalske hrane.

Kljub temu, da je vreme zadnje tri mesece vinski trti v vseh legah zelo ugajalo in so se vinogradi po hudi pomladni slani precej popravili, znaša vendar le pridelek komaj 70 olo normalne letine, kakovost? no pa je precej dober.

Pred meseci, in če se ne motimo ravno 15 avgusta t. l. se je Andrej Čopi, rodom iz Kala-Koritnic nad Bovecem sestal na italijansko-jugoslovanski meji s svojim bratom, ki je prišel do doma. Brata sta se razgovarjala o družinskih in domačih razmerah vsak na eni strani meje. Eden kot drugi je bil brez skrbi, kajti do sedaj sta se že na ta način sestala brez vsakršnih sitnosti. — Tokrat pa je oba, kot izgleda, vestno opazoval karabinjerski brigadir, se jim oprezno približal, in Andreja Čopija potegnil čez mejo na italijansko stran, mu napovedal aretacijo in ga odvedel na stražnico. Čopi bi se bil nasilnemu in zvitemu brigadirju lahko iztrgal in zbežal, tega ni storil, ker si je bil svest, da ni ničesar zakrivil, ne se pregrešil in ker ni hotel kompromitirati lastnega brata. Bil je prepričan da kot jugoslovanskemu državljanu mu itak ničesar ne morejo storiti. Vendar se je zmotil.

Bil je aretiran in odveden, a do danes se še ni vrnil. Kot poročajo, so ga po aretaciji takoj odpeljali v Videm, iz česar je sklepati, da so ga obdolžili špijonaže. Iz Vidma je bil baje odpeljan v Koper, kjer se menda še danes nahaja. Vsa zadeva je za nas zelo zagonetna. Nihče si ne ve razložiti postopanja brigadirja in nihče ne ve za vzroke aretacije in najbrže tudi neitalijanske oblasti same. Kot izgleda, sloni vsa stvar na podlagi denunciacije, kajti Čopi je bil znan kot miren in delaven fant, ki se ni zanimal za drugo kot za svoje delo. Bil je zaposlen kot delavec v bližini Bleda in to kot zglede že več let. Bil je sicer rojen na Bovskem, a si je že pred časom pridobil jugoslovansko državljanstvo. Ves ta dogodek pa se nam končno ne sme čuden zdeti, če pomislimo na dogodivščine, ki jih je doživel v Italiji ljubljanski inženjer Dedek, ter na razne take in podobne dogodke na meji v Hotedršici in drugod. Upati je, da bo Čopi lahko dokazal, da je polnopraven jugoslovanski državljan in s tem dosegel osvoboditev, o njegovi nedolžnosti pa ne dvomimo.

Konfinacija

Pred nedavnim je bil aretiran posestnik in mlinar Jožef Baša, doma iz Podgraj. Postavljen je bil pred pokrajinsko konfinacijsko komisijo, ki ga je obsodila na pet let konfinacije.

Aretacijo so oblasti izvršile na podlagi ovadbe nekega domačina in nekega priseljenca.

Iz Podgraj je bilo namreč pobegnilo več mladeničev od doma in se s tem izognilo mobilizaciji zaradi vojne v Afriki. Bašo so baje ovdeli kot hujskača, čes da je nagovarjal fante, naj pobegnejo v Jugoslavijo.

Izmenjava aretirancev

Glasilu primorskih emigrantov poroča:

Lansko leto smo v mesecu januarju poročali o obsodbah fašističnega izrednega sodišča v Rimu, ki je izreklo za Tomaža Groharja, starega nekaj okrog 50 let, in Janeza Zgago, iste starosti, oba doma iz Podbrda 25 let ječe, za Ivana Sroka, starega že 70 let, rodom iz Sv. Mateja v Kostvu pa 10 let ječe. Vsi trije so bili obdolženi špijonaže in na tej podlagi obsojeni na izredno

TOVARNA MOZAIKOV

TEOLINDO RODRIGUEZ

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmorja

Koncesionar portlandskega cementa "SAN MARTIN"

SKLADIŠČE GRABNEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925
BS. AIRES Postaja Paternal

visoke zaporne kazni. Nedolžnost prizadetih in vsi dokazi niso nič pomagali. Med tem pa je naša država aretirala in obsodila na zapor nekaj italijanskih državljanov.

Prve dni tega meseca, pa je pripela v Ljubljano vest, da je Tomaž Grohar prišel čez mejo v Jugoslavijo, česar ni mogel nihče verjeti. — Kasneje pa smo po raznih informacijah ugotovili, da so bili gornji trije po medsebojnem dogovoru med zastopnikom naše in sosedne Italijanske države predani našim oblastem po izročitvi treh v naši državi obsojenih italijanskih državljanov. Tako so omenjeni trije, in sicer dva skoraj po starih letih ječe, spet na svobodi. Vsi trije so bili predani našim oblastem in so prišli preko Postojne in Rakeka v Jugoslavijo.

Afriške žrtve

Ivan Jenko, doma iz Sembij, edini sin v družini, je postal žrtev abesinske vojne. Tako poroča neka vest iz Ilirske Bistrice.

V Cataniji je umrl 22 letni Lojze Markuš, doma iz Nabržine. Skupno z bratom je bil vpoklican, a so ga pridržali v Cataniji, dočim je bil brat takoj odposlan v Abesinijo. Za njim je imel odriniti tudi Ivan, tik pred odhodom pa ga je zadela solnarica.

Vest o njegovi smrti je nabrežinski podežat sporočil njegovi materi, ki je vdova že od svetovne vojne, v kateri je padel njen mož. Sinova sta ji bila na stara leta edina opora.

Medeni tedni naših ljudi pod fašizmom

Franc Kovačič, doma iz Kačje vasi pri Postojni, je bil že pred časom aretiran, ker so ga osumili, da je večkrat brez potnega lista prekorčil mejo. Postavili so ga pred konfinacijsko komisijo. V zaporu se je poročil s Pavlino Samsovo, iz Sembij pri Knežaku.

Drugi dan po poroki pa so ga oblasti odvedle v notranost države, kjer bo moral prestati dve leti konfinacije, na katero je bil obsojen.

Delo v ladjedelnicah

V tržičkih in miljskih ladjedelnicah delajo sedaj s polno paro. Gradijo velo vrste manjših ladij; listi poročajo, da je v gradnji deset podmornic, šest v Tržiču, štiri pa v Miljah. Podmornice so nekoliko manjše od običajnih ter so namenjene predvsem za obrambo Jadrana.

Propaganda za afriško vojno

V zadnjem času so vzbudile mnogo pozornosti izjave raznih visokih italijanskih cerkvenih dostojanstvenikov, ki so opravičevali italijansko akcijo v vzhodni Afriki ter prosili Boga, naj italijanskemu orožju nakloni zmago. Prav tako poročajo listi, da so se mnogi škofje, kardinali in drugi duhovniki navdušeno odzvali Mussolinijevemu pozivu, naj prebivalstvo prinese svoje zlato v državno zakladnico.

SVOJI K SVOJIM!

Slov. Babica

Dipl. v Pragi 1. 1908 in v Bs. Airesu 1915, zdravi boje ženske. — Sprejema porodnice v oskrbo z dežele in mesta. Sprejema od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih pa do 20.

FLOMENA BENEŠ-BILKOVA

LIMA 1217 U. T. 23-3389

Obiščite Krojačnico

L. UŠAJ

V zalogi ima vsakovrstno pomladansko blago iz najboljših tovarn "CAMPER"

GARMENDIA 4973

Bs. Aires — Paternal

Neka vest iz Trsta zagotavlja, da so višje cerkvene oblasti poslale svečnikom navodila, kako naj delajo propagando za veliko vojno posojilo, ki ga je razpisala rimska vlada.

Pod naslovom "Naj Bog čuva Italijo", je objavil puljski župnijski list "Voce della Basilica" članek, v katerem pravi, da se dvigajo molitve k Bogu, dočim tisoči mladih ljudi grede doprinašat največjo žrtev za bodočnost Italije. Dežela, iz katere se širi v svet luč krščanske civilizacije, pravi omenjeni list, in v kateri je skala sv. Petra, je očitvidno zemlja, ki jo je Bog blagoslovil.

Članek zaključuje naslednje besede:

"V tem težkem in svečanem trenutku kličemo blagoslov Prezvišeneega. Naj bi Italija čimprej izšla zmagovita iz teže preizkušnje."

Jugoslovanski listi v Italiji

O dogovoru med Italijo in Jugoslavijo glede listov smo že poročali svoj čas. Že tedaj smo rekli, da je treba šele videti, kako bodo oblasti postopale napram našim ljudem, ki bodo čitali Jugoslovanske liste. — Nadledovanje se je že začelo. Tako se je neke nedelje oglašil košanski brigadir v družbi miličnikov v gostilni na Ravenci pri Košani in zahteval od gostilničarja, naj mu pove imena onih, ki so tisti dan čitali v njegovem lokalnu "Slovenca" in "Jutro". Mimogrede je tudi obrazil, da je v družbi več ljudi prepovedano čitati te liste.

Iz Ilirske Bistrice poročajo, da jugoslovanskih listov ljudje ne prejemajo redno, marveč zaplenijo oblasti vsak teden najmanj po tri številke.

V Gorici so fašisti pozvali k sebi nekega razprodajalca listov, ki je po rodu Italijan, pa so mu zabili, da ne sme ponujati jugoslovanskih listov na prometnih krajih ter da ne sme prodajati dnevnih več ko 20 izvodov "Jutra" in 10 izv. "Slovenca". Ker se možakar ni držal tega ukaza, so ga spet spravili na sedež fajsa in mu dali piti ricinusovega olja.

V Istri pa se jugoslovanski listi sploh ne smejo prodajati. "Novosti" ki prihajajo v Pulo, so skoro vsak dan zaplenjene.

Prvaški župnik težko ranjen

Prvaskega župnika Josipa Primožiča so morali z zelenim križem prepeljati v Gorico. V bližini svojega stanovanja je po nesreči tako padel, da si je prebil lobanjo ter pretrsel možgane.

60 leten mož konfiniran

Martin Hvala iz Kneže pri Podmelcu, star 60 let, je bil pred nedavnim aretiran ter odveden v Gorico. Tam so ga spravili pred konfinacijsko komisijo, ki mu je odmerila dve leti konfinacije. Omenjeni je navaden delavec, samskega stanu in ne zna skoro nič pisati in brati. Pravijo, da je izjavil nekaj nepovoljnega v zvezi z abesinsko pustolovščino, pa ga je neki privandranec, ki živi v isti vasi, ovdal oblastem.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

Denarne pošiljke za v Jugoslavijo in Italijo v 10 dneh

Sedaj lahko nakažete denar svoji obitelji po načinu zavoda "BANCO DE BOSTON" potom zračne pošte, brž, varno in ceneno, pa bo obitelj prejela denar pravočasno za bližajoče se praznike. Vedite da se izplačilo, ako nakažete potom nas, izvrši v gotovini, brez sitnosti in brez slehernih odbitkov. Prejeli boste podpisano potrdilo, ki Vam bo v dokaz, da je bil Vaš nalog izvršen. V našem

JUGOSLOVANSKEM ODDELKU

sprejemamo nakazila od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11. Pridite osebno ali pa nam pošljite pismeni nalog, pa bomo nakažilo izvršili še isti dan.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99
PUEYREDON 175

Av. Gral. Mitre 301
(Avellaneda)

Córdoba 1223
(Rosario)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

VARNOST — HITROST — ZAUPANJE — VLJUDNOST

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Oblike od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10-28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59-4271

ZA POUK IN ZABAVO

FILIPINSKI OTOKI

Baš v času, ko Liga narodov skuša ustaviti vojno v Afriki, ki hoče za tretji neodvisnost starodavne države, ne bi moglo biti večjega kontrasta kot dejstvo, da so Združene države podelile Filipinskim otokom značaj neodvisne države.

Združene države so Filipincem že zdavnaj obljubile, da jim dajo neodvisnost čim pride čas za to, in Združene države so držale svojo besedo. Težko je najti enakega primera v zgodovini, da bi se kaka dežela prostovoljno odrekla kaki pokrajini, prisvojeni z orožjem. Amerika je dala svetu sijajen vzgled. Dne 15. novembra tega leta je bila Filipinska republika slavnostno proglašena v prisotnosti podpredsednika Združenih držav Garneja kot gosta nove vlade v tem slavnostnem trenutku. Sledila bo desetletna prehodna doba, po preteku katere bodo Filipinski otoki popolnoma rešeni protektorata Združenih držav. Ameriška vlada se je obvezala zapustiti svoje vojaške postojanke na otokih in sklepati s Filipinsko vlado pogodbe glede rabe mornarskih postojank in vzajemne svobodne trgovine.

Neodvisnost so čakali Filipinci po več kot štirih stoletjih burne zgozdovine. Ko je Magellan, ki je prvi objadral svet, odkril Filipinske otoke l. 1521 in jih prisvojil v imenu španske krone, je preteklo 44 let predno se je ustanovila tam španska naselbina. Otoki so bili tako imenovani v čast španskemu kralju Filipu II. Zato otoki pokazujejo vpliv španske kulture na mnogih poljih, vsevsi jezik, zakone, običaje kakor tudi krasne vezenine Filipincev. Mnogi prebivalci, ki so Malajci po plemenu, imajo primese španske in tudi kitajske krvi.

Dan 1. maja 1898 je bil drugi najpomembnejši dan v zgodovini Filipinov, ko je namreč ameriški admiral Dewey potopil špansko brodogradnjo v Manilskem zalivu in s tem končal špansko nadvlado. Od tedaj so Filipinci napredovali na gospodarskem, zdravstvenem in prosvetnem polju. Za časa ameriškega gospodarstva je število šol poskočilo od 2000 na več kot 6500. Ko so Združene države prevzele otoke, je bilo le 120 milijev živali; sedaj jih je 837 milij. Pa ni niti dolgo od tega, ko edino prometno sredstvo so bili staromodni vozovi s priprego bivolov. Dandanes na tisoče avtomobilov drvi po krasnih, modernih cestah. Amerikanci so tudi zrevolucionirali filipinski šport, kajti mesto starega domačega športa petelinskih borb imajo Filipinci baseball, football, boksanje in druge športe, priljubljene v Ameriki.

Prebivalstvo Filipinskih otokov se je l. 1932 cenilo na 13.636.000. Glavno mesto, Manila, ima več kot 400.000 prebivalcev. Vsi prebivalci otokov so Filipinci razun 70.000, — Španščina je uradni jezik. Prebivalstvo pa govori osmero različnih jezikov in več ko 80 narečij.

Izmed pridelkov Filipincev so kokosov oreh, kopr (posušeno kokosovo jedro) in kokosovo olje. Sladkor tvori tudi važen izvoz kakor tudi tobak. Krasni gozdovi zalagajo ne le dragocen les, marveč tudi gumi in kalofonijo. Manilski lan se rabi za močne vrvi po vsem svetu. Se mnogo drugih poljedelskih pridelkov se izvažajo s Filipinskih otokov.

Zato so ustanovili tovarne kuhinje opremljene z vsemi najmodernejšimi pripomočki. Takih ogromnih restavracij imajo zdaj v Rusiji 200 in promet v njih je tako velik, da si ga v naših razmerah težko mislimo. V zadnji številki 'Revue de Moscou' citamo, da pripravljajo v kuhinji tovarni številka 1 na dan: 16.000 obedov, 40.000 pastet, 5.000 kolačev, 5.000 prikuh, 5.000 predjedi in 55.000 deloma toplih, deloma hladnih jedi. V tej restavraciji lahko obuduje naenkrat 1.500 ljudi. Da bi pa hrana tudi po kakovosti odgovarjala tem zahtevam, zato skrbe številne pakušnje in preizkušnje v ogromnih laboratorijih, ki zavzemajo vse pritrilje velikega poslopja. Iz shrambe pridejo jestvine najprej v bakteriološki laboratorij, kjer preizkusijo njihovo brazhibnost. Ze pri pravljeni jedila pridejo v kemični laboratorij, kjer ugotove, kako so skuhanne ali pečene in koliko je v njih kalorij. Določeno je namreč, da mora dati vsaka predložena jed 700 kalorij.

Potom pride tretja preizkušnja od

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov narašča od dne do dne, če je sploh mogoče, da raste, in temu svojemu sovražstvu bo žrtvoval naju oba. In pomisli tudi, da je slučaj hotel, da je polkovnik ustrelil baš onega nukra, ki ga je bil moj oče poslal iskati zdravnika Ibrahima!"

"Kakor ti, tako tudi jaz prav močno obžalujem nukrovo smrt", je odvrnil Ammalat. "Vendar pa se imam vprav tej nesreči zahvaliti, da sem izvedel, kaj se je tu dogajalo ter da sem te spet videl. Če bi nuker še živel, bi bila ti sedaj mrtva."

"Dobro torej! Pa poskusi sam svojo srečo pri mojem očetu!"

"Ali meniš, da tega nisem že storil? Moj men! Vselej, ko sem Ahmedu kanu govoril o svojih nadah, sem dobil odgovor, da me ne bo poslušal, dokler mu ne prisežem, da bom sovražil Ruse."

"To pomeni, da se moraš svojim nadam odpovedati!"

"Zakaj bi rekel upanju zbogom?"

riš? To pomeni, da jo želiš!"

"Sultaneta, Sultaneta, nikar ne razjedaj moj rane še bolj s tem, da sumiš kaj takega! Doslej si ti cvetela kakor roža, žvrgolela si, kakor pičica, bila si doslej zmerom srečna in vsaka tvoja želja se ti je izpolnila. Jaz sem pa moški in... nisem svoboden. Usoda mi je ovila okrog vratu diamantno verigo, ki jo drži v rokah neki mož, moj prijatelj, moj rešitelj... Dolžnost in hvaležnost me kličeta v Derbent."

"Veriga! Prijatelj! Rešitelj! Dolžnost! Hvaležnost! Joj, Ammalat, s koliko besedami si prizadevaš prikriti željo, da me pušči! Povej mi, ali nisi svoje duše izročil ljubezni prej nego prijateljstvu? Nisi imel pravice zastaviti onega, kar ni bilo tvoje. Pozabi na Verkoveškega, pozabi na tvoje ruske prijatelje, ter na lepe gospe iz derbenta; ne misli na bojevanje in odpovej se slavi! Sovražim kri, odkar sem videla, kako si ti krvavel."

— Ali bi ti česa manjka v naših gorah? Ali bi v njih ne mogel živeti v miru in brez skrbi? Ničte ne pride iskat semkaj. Moj oče ima mnogo denarja in mnogo konj, jaz pa hranim zate neizmerno ljubezen. Kaj ne, da ne pojdeš? Saj ostaneš pri meni, mar ne?"

"Ne, Sultaneta. Ne morem in ne sme ostati. Moja največja želja bi bila, živeti s teboj in s teboj umreti. Vendar pa je to odvisno od tvojeja

očeta. Ker sem poslušal njegove besede, bi bil kmalu na sramoten in strašen način umrl, pa mi je Rus rešil življenje. Tedaj boš razumela: ali je mogoče, da poročim hčerko najbolj zagrizenega sovražnika Rusov? Naj me tvoj oče pooblasti, da posredujem za mir med njim in njimi, pa bom najsrečnejši človek tega sveta!"

"Saj dobro veš, kdo je moj oče!" je odgovorila Sultaneta žalostno. — "Njegovo sovražstvo do Rusov naraš